

Sygn. akt IV U 363/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2018 r. w S.

odwołania E. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14 marca 2018 r. Nr (...)

w sprawie E. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 363/18

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 14 marca 2018r. odmówił E. W. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczona po wyłączeniu okresów zaliczonych do ustalenia uprawnień do emerytury w ZUS nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat, a jedynie 4 lata, 4 miesiące i 20 dni.

Odwołanie od tej decyzji złożyła ubezpieczona E. W. zaskarżając ją w całości i podnosząc, że stanowisko organu rentowego jest błędne, gdyż jest ona uprawniona do emerytury pracowniczej obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przesłanką jej nabycia na podstawie art. 24 tej ustawy nie jest posiadanie okresów ubezpieczenia, lecz osiągnięcie wymaganego wieku emerytalnego i posiadanie zaewidencjonowanych składek na koncie lub kapitału początkowego (odwołanie k. 1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 4-5).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

E. W. urodzona (...), dnia 27 listopada 2017 r. złożyła wniosek do Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o emeryturę rolniczą (wniosek k. 1-2).

E. W. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 31.03.2004 r. (zaświadczenie dot. okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników k. 5 -6).

Wcześniej, dnia 22 grudnia 2005 r. tj. mając skończone 55 lat E. W. wystąpiła z wnioskiem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o emeryturę. W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych E. W. wносиła o zaliczenie poza okresami zatrudnienia poza rolnictwem, okresów: pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 15.06.1965 r. do 31.08.1968 r., podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 01.09.1984 r. do 30.11.1995 r. i od 04.12.1998 r. do 30.09.2004 r. (kwestionariusz k. 5 za wnioskiem z 22.12.2005 r.).

Decyzją z dnia 17 stycznia 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał E. W. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2005 r. na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i jej wysokość obliczył na podstawie art. 53 w/w ustawy. Do ustalenia prawa i wysokości emerytury (...) Oddział w S. uwzględnił okresy zatrudnienia poza rolnictwem: od 01.09.1970 r. do 14.11.1979 r., od 15.11.1979 r. do 15.08.1980 r. (okres urlopu wychowawczego), od 16.08.1980 r. do 08.04.1981 r., od 09.04.1981 r. do 31.08.1984 r. (urlop wychowawczy), od 01.12.1995 r. do 03.11.1998 r., od 01.01.2005 r. do 31.12.2005 r. tj. 13 lat i 6 miesięcy okresów składkowych i 4 lata i 5 miesięcy okresów nieskładkowych tj. łącznie 17 lat i 11 miesięcy (świadczenia pracy, potwierdzenie ubezpieczenia – akta emerytalne). Ponadto do prawa i do wysokości emerytury Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaliczył również ubezpieczonej okres opłacania składek na FUSR w wymiarze 24 lat i 6 miesięcy tj. okresy od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 30.09.2004 r. (decyzje k. 49 i k. 73-75 akt ZUS za wnioskiem z 22.12.2005 r.). Powyższej przyznane ubezpieczonej prawo do emerytury było przez nią realizowane w okresie od 01.01.2006 r. do 31 grudnia 2011 r. (akta emerytalne z ZUS).

Dnia 30 stycznia 2012 r. E. W. po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę (wniosek k. 1-3 akt ZUS). Decyzją z dnia 22 marca 2012 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 01.01.2012 r. i ustalił jej wysokość na podstawie art. 26 tej ustawy na kwotę 1001,34 zł brutto i do wysokości tak wyliczonej emerytury doliczył ubezpieczonej zwiększenie z tytułu opłacania składek na (...) w kwocie 369,26 zł za okres od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 30.09.2004 r. (decyzja z dn. 22.03.2012 r. k. 20 za wnioskiem z 30.01.2012 r. akt emerytalnych ZUS, pismo z 08.01.2018 r. k. 55 akt KRUS). Emerytura przyznana ubezpieczonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. jest wypłacana ubezpieczonej od 01.01.2012 r. do nadal (niesporne, akta emerytalne z ZUS).

Decyzją z dnia 14 marca 2018 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił przyznania E. W. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła 25 lat okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Organ rentowy odmówił zaliczenia okresów od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 31.03.2004 r., gdyż te okresy zaliczył Zakład Ubezpieczeń Społecznych do prawa do emerytury pracowniczej. Organ rentowy zaliczył natomiast okresy: od 14.06.1966 r. do 31.08.1970 r. z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, od 01.12.1995 r. do 31.12.1995 r. z tytułu pracy we własnym gospodarstwie rolnym, od 01.10.1998 r. do 03.11.1998 r. z tytułu pracy we własnym gospodarstwie rolnym tj. łącznie 4 lata, 4 miesiące i 20 dni (decyzja k. 60 akt KRUS).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Ustalony przez Sąd stan faktyczny jest bezsporny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W okolicznościach niniejszej sprawy przedmiotem sporu było to, czy E. W. przysługuje prawo do emerytury rolniczej. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
- 2)podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.; 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Stosownie zaś z przepisem art. 20 ust. 2 tej ustawy okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wydanym na gruncie art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych istnieje możliwość uzupełniania okresów ubezpieczenia z jednego systemu przy ustalaniu prawa do świadczenia z drugiego systemu, ale możliwość ta istnieje tylko do momentu podjęcia przez ubezpieczonego decyzji o wyborze świadczenia. Dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym, uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 maja 2007 r. (II UK 164/06) wskazał, że dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Ubezpieczona E. W. składając w dniu 22 grudnia 2005 r. wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podjęła decyzję o wyborze świadczenia. Składając niniejszy wniosek ubezpieczona wносиła o zaliczenie do okresów składkowych i nieskładkowych, obok okresów zatrudnienia, okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników zgodnie z zaświadczeniem wystawionym przez KRUS dnia 30.11.2005 r. dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, które zostało również złożone 22 grudnia 2005 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. do ustalenia prawa do emerytury i jej wysokości uzupełniająco uwzględnił następujące okresy uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne rolników: od 1.07.1977r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 30.09.2004 r. w wymiarze 24 lat, 6 miesięcy (niesporne – decyzja z 17.01.2006 r. k. 49 akt emerytalnych ZUS). Ubezpieczona E. W. aby uzyskać prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony jako osoba urodzona po 31 grudnia 1948 r. zgodnie z art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS musiała osiągnąć wiek 55 lat oraz wykazać co najmniej 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Z decyzji ZUS z dnia 17 stycznia 2006 r., a następnie z dnia 20 lutego 2006 r. wynika, że E. W. wykazała 13 lat, 6 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata i 5 miesięcy okresów nieskładkowych (ograniczonych do 1/3 składkowych) zatrudnienia poza rolnictwem tj. łącznie 17 lat i 11 miesięcy i bez uzupełnienia stażu ubezpieczeniowego okresami ubezpieczenia społecznego rolników, nie przysługiwałoby jej prawo do emerytury pracowniczej od 1 grudnia 2005 r. Okresy ubezpieczenia rolniczego uzupełniały zatem okresy składkowe i nieskładkowe, których wymiar był krótszy od okresu wymaganego do przyznania emerytury.

W takim przypadku stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu ich wysokości uwzględniane są również następujące okresy, traktowane, jak okresy składkowe: 1)

okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 roku okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia, 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, ale wyłącznie w zakresie niezbędnym do uzupełnienia brakującego okresu.

Niemniej jednakże art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej pozwala uzupełnić okresy składkowe i nieskładkowe okresami pracy w gospodarstwie rolnym do rozmiaru najbliższego (kolejnego) stażu okresów składkowych i nieskładkowych w zakresie wymaganym i koniecznym do nabycia określonych uprawnień emerytalnych. Oznacza to, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych mógł uzupełnić ubezpieczonej okresami wskazanymi w art. 10 ust. 1 ustawy jedynie brakujący okres do wymaganych 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych czyli okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze 12 lat i 1 miesiąca.

Tymczasem Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ustalając ubezpieczonej decyzją z dnia 17 stycznia 2006 r. prawo do emerytury zaliczył 24 lata i 6 miesięcy okresów uzupełniających stanowiących podleganie ubezpieczonego ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 30 listopada 1995 r. i od 04 listopada 1998 r. do 30 września 2004 r. Kwestię tę pominął Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydając zaskarżoną decyzję z dnia 14 marca 2018 r. Powyższe powoduje, że Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oprócz okresu uznanego w zaskarżonej decyzji (...) lat, 4 miesięcy i 20 dni powinien również zaliczyć ubezpieczonej okres 12 lat i 5 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z okresu od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 30.09.2004 r. (tj. 24 lata i 6 miesięcy minus 12 lat i 1 miesiąc). Należało zatem uznać, że ubezpieczona wykazała okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze łącznym 16 lat, 9 miesięcy i 20 dni zamiast wymaganych 25 lat

W ocenie Sądu nie zasługuje na aprobatę stanowisko ubezpieczonej, iż skoro na podstawie decyzji z 22 marca 2012 r. od dnia 01 stycznia 2012 r. jest uprawniona do emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do przyznania której nie jest konieczne wykazanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego to w związku z tym powinien być jej zaliczony do emerytury rolniczej cały okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Należy w tym miejscu bowiem wskazać, że ubezpieczona składając wniosek o emeryturę pracowniczą 22.12.2005 r. dokonała wyboru systemu ubezpieczeń z którego chce korzystać i ma przyznane prawo do emerytury od 1 grudnia 2005 r., nie korzysta od 01.01.2012 r. z emerytury przyznanej tą decyzją, gdyż świadczenie emerytalne przyznane decyzją z dnia 22 marca 2012 r. jest dla niej korzystniejsze, ale nie zmienia to faktu, że prawo do emerytury przyznanej decyzją z 17 stycznia 2006 r. nadal istnieje. Należy wskazać, że czym innym jest prawo do świadczenia, a czym innym prawo do jego wypłaty. To że ubezpieczona po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego obecnie korzysta ze świadczenia emerytalnego korzystniejszego dla niej, nie zmienia faktu, że ma przyznane prawo do emerytury w obniżonym wieku 55 lat, z tym, że nie realizuje go z uwagi na niższą wysokość świadczenia. W związku z powyższym w ocenie Sądu nie może być ubezpieczonej zaliczony do emerytury rolniczej cały okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze 24 lat i 6 miesięcy od 01.07.1977 r. do 30.11.1995 r. i od 04.11.1998 r. do 30.09.2004 r.

Podsumowując, E. W. nie udowodniła 25 lat okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wymaganego przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc orzekł jak w wyroku.